

Lupatunnus	LP-235-2026-00027		
Kiinteistötunnus	235-5-131-6		
Kiinteistön osoite	Magnus Hagelstamin tie 12		
Pinta-ala	0.1608 ha		
Kaavatilanne	Asemakaava		
Hankkeeseen ryhtyvä			
Toimenpide	Rakennetaan 2-kerroksinen asuinrakennus ja kytketty autokatos. Lisäksi haetaan aloituslupaa ennen luvan lainvoimaisuutta.		
Hankkeen vaativuus	Vaativa		
Suunnittelun vaativuus	Pääsuunnittelija ARK-rakennussuunnittelija	Vaativa Vaativa	
Ilmoitetut suunnittelijat	Pääsuunnittelija ARK-rakennussuunnittelija	, rakennusarkkitehti , rakennusarkkitehti	
Kerrosala	427 m ²		
Rakennusoikeudellinen kerrosala	406 m ²		
Tilavuus	1680 m ³		
Rakennettava kokonaisala	427 m ²		
Poikkeamiset	Autotalli ja varasto sijoittuvat päärakennusmassaan. Hakijan perustelu: Alueella on toteutettu autotalleja vastaavalla tavalla. Rakennuksen 1-kerroksinen siipiosa keventää kokonaisuutta vastaavasti. Rakennusoikeutta jää käyttämättä 2. kerroksessa.		
Lausunnot	Keski-Uudenmaan maakuntamuseo, tutkija, 12.3.2026, Kielteinen Keski-Uudenmaan maakuntamuseo, tutkija, 20.3.2026, Lausunto Korjausrakentaminen/Keski-Uudenmaan alueellinen vastuu museo, 19.5.2026, Lausunto Maanomistaja, kaavoittaja, 1.6.2026, Lausunto Hulevesiasiaist, 3.8.2026, Ehdollinen		
Päätösehdotus	Rakennusvaliokunta päättää rakentamislain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten perusteella myöntää haetun rakentamisluvan, vähäisen poikkeaman ja aloittamisoikeuden perustustöitä varten sekä vahvistaa esitetyt suunnitelmat noudatettaviksi lupapäätöksessä esitetyin määräyksin. Hakijan on asetettava 60€/brm2 x 427 brm2 = 25 620 euron suuruinen vakuus aloittamisoikeutta vastaan. Vakuustodistus on toimitettava ennen rakennustöiden aloittamista rakennusvalvontaan. Ennen aloituskokousta: Ennen aloituskokousta tulee laatia pinnantasaussuunnitelma, turhia maanmuokkaustoimenpiteitä tulee välttää. Ennen aloituskokousta tulee esittää pihasuunnitelma missä on varmistettu tontin rakennusjärjestyksenmukaisen viherkertoimen täyttyminen. Koska alueella on kaavamerkintä ympäristön säilyttämiseksi tulee kaadettavien puiden tilalle istuttaa korvaavia istutuksia, etenkin niiltä osin kun kaadettavat puut sijoittuvat katunäkymään. Rakennuksen korkeusasema tulee varmistaa ennen aloituskokouksen pitämistä pääsuunnittelijan ja vastaavan työnjohtajan toimesta tontilla pidettävässä tarkastuksessa. Ennen aloituskokousta on rakennusvalvontaviranomaiselle esitettävä työmaasuunnitelma työmaan järjestelyistä. Työmaa on rajattava koko rakennustyön ajan ja käytettävä riittäviä suoja-aitoja eri työvaiheiden turvallisuusvaatimusten mukaisesti. Ennen aloituskokousta on laadittava kosteudenhallintasuunnitelma, joka on pyydettyäessä		

esitettävä rakennusvalvontaviranomaiselle.

Rakennushankkeelle on nimettävä kosteudenhallintakoodinaattori ennen aloituskokouksen järjestämistä.

Niille suunnittelijoille, joiden kelpoisuutta tehtävään ei ole käsitelty luvan yhteydessä, tulee saada hyväksyntä ennen aloituskokousta.

Rakennushankkeeseen ryhtyvän tulee sopia kunnan rakennusvalvonnan kanssa aloituskokouksen ajankohdasta ja kutsua kokous koolle ennen rakennustyön / rakennustyön valmistelevien töiden aloittamista.

Aloituskokouksessa tulee olla läsnä vähintään rakennushankkeeseen ryhtyvä tai tämän edustaja, rakennuksen pääsuunnittelija sekä vastaava työnjohtaja.

Aloituskokouksessa määritellään tarkemmin tarvittavat viranomaiskatselmuksat. Rakennekatselmus voidaan jakaa aloituskokouksessa pohja-, perustus- ja runkokatselmukseksi tai jättää joku luvassa määrätty katselmus erityisestä syystä tarpeettomana pitämättä.

Tontin tieliittymän rakentamisesta tulee sopia Kauniaisten kaupungin kuntatekniikan kanssa ennen tien rakentamista.

Ennen lopullisen julkisivun toteuttamista tulee julkisivun tarkka värisävyvalinta tehtävä paikanpäällä pidettävässä katselmoinnissa. Kyseinen katselmointi tulee järjestää pääsuunnittelijan toimesta hyvissä ajoin ennen kyseisen työn toteutusta. Kaupunkikuvatoimikunnalle ja museoviranomaiselle tulee varata mahdollisuus osallistua kyseiseen katselmointiin.

Säilytettävien puiden elinolosuhteet tulee taata rakentamisen aikana riittävillä suojaustoimenpiteillä. Puut on suojattava kuntatekniikan antaman ja nettisivuilla olevan ohjeistuksen mukaisesti.

Puustokatselmusmuistio tulee ottaa huomioon tontin rakentamisen yhteydessä. Rakennuslupan yhteydessä annetaan lupa kaataa vain ne puut, mitkä on välttämätöntä rakennuslupan toteutuksen kannalta.

Kaikissa asuinhuoneissa on oltava avattava tuuletusikkuna, ellei tilasta ole käyntiä parvekkeelle tai ulos. Toteutussuunnittelussa tulee huolehtia, että myös portaat, lasirakenteet ja lasikaiteet sekä kattoturvatuotteet toteutetaan määräysten mukaisesti. Terrassin lasikaiteen rakenteen ja lasituksen määräystenmukaisuuden tulee tarkastaa vastuullisen rakennesuunnittelijan toimesta, kuittaus asiasta tulee kirjata tarkastusasiakirjaa.

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava RakL 91 §:n mukaisesti siitä, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä myönnetyn luvan mukaisesti. Hänellä tulee olla hankkeen vaativuus huomioiden riittävät edellytykset sen toteuttamiseen sekä käytettävissään pätevä henkilöstö.

Luvan saajan on noudatettava viranomaisen hyväksymiä pääpiirustuksia ja noudatettava lausunnoissa mainittuja ehtoja ja määräyksiä.

Rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitseminen tulee tila Kauniaisten maankäytöstä.

Hakijan tulee tilata sijaintikatselmuksen mittaus maankäytöstä, ennen varsinaisen sijaintikatselmuksen pitämistä.

Sijaintikatselmus katsotaan pidetyksi, kun maankäytöstä on toimitettu mittauspöytäkirja rakennusvalvontaan ja Lupapisteeseen ja rakennustarkastaja on kuitannut mahdolliset mittapoikkeamat vähäisiksi ja rakennusaikaisina muutoksina hyväksyttäväksi.

Jos rakennustarkastaja ei katso, että mittapoikkeamat ovat vähäisiä ja asiassa joudutaan antamaan määräyksiä, tulee vastaavan työnjohtajan sopia sijaintikatselmuksen pitämisestä rakennustarkastajan kanssa viivytyksettä.

Jos rakennustyöt vaativat tontin ulkopuolisten alueiden käyttöä, on kyseisten alueiden omistajien kanssa sovittava niiden käytöstä.

Esim. Kauniaisten kaupungin (tie ja puisto) alueiden käyttö vaatii sijoituslupaa.

Sijoituslupaa tulee hakea erikseen Lupapiste järjestelmän kautta. Kyseisessä luvassa sovitaan mm. liikennejärjestelyistä. Sijoitusluvan myöntää kuntatekniikka.

Tietoa sijoituslupakäytännöistä nettisivuilla:

<https://www.kauniainen.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaupunki-rakentaa/sijoitus-kaivu-ja-tilapaiset-liikennejarjestelyluvat/>

Luvan saajan/urakoitsijan tulee varautua mm. töiden yhteydessä mahdollisesti esiintyvien pölyhaittojen ehkäisemiseen esimerkiksi kastelemalla. Kuljetettaessa pölyäviä kuormia työmaanulkopuolelle on kuormien oltava peitetyt tai kasteltuja (www.kauniainen.fi/ysmaaraykset).

Rakennustyön aikana vastaavan työnjohtajan / kvv- ja iv-työnjohtajan on pidettävä työmaalla RakL 118§:n mukaista tarkastusasiakirjaa.

Tarkastusasiakirjan tulee sisältää rakennushankkeessa käytetyt keskeiset tuotteet ja selvitykset niiden kelpoisuudesta pääkaupunkiseudun yhtenäisten käytäntöjen mukaisesti. Kyseinen selvitysdokumenttimalli esitetään rakennusvalvonnalle aloituskokouksessa ja pyydettyä katselmuksien yhteydessä.

Yhteen veto tarkastusasiakirjasta tulee luovuttaa loppukatselmuksessa rakennusvalvonnalle.

Käyttöönottokatselmusta haettaessa tulee rakennuksen käyttö- ja huolto-ohjeen olla riittävässä laajuudessa valmis ja luovutettavissa rakennuksen omistajille.

Loppukatselmuksen edellyttää rakennushankkeeseen ryhtyvän Rakentamislain § 122 mukaista ilmoitusta.

Hakemuksen liitteet:

Pääpiirustukset

Energiaselvitys

Annetut lausunnot:

Keski-Uudenmaan maakuntamuseon

Kaavoittajan

Kuntatekniikan

Myönnetty

Rakennusvaliokunta päättää rakentamislain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten perusteella myöntää haetun rakentamisluvan sekä vahvistaa esitetyt suunnitelmat noudatettaviksi lupapäätöksessä esitetyin määräyksin.

JOS ALOITTAMISOIKEUS:

Rakennusvaliokunta päättää rakentamislain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten perusteella myöntää haetun rakentamisluvan ja aloittamisoikeuden sekä vahvistaa esitetyt suunnitelmat noudatettaviksi lupapäätöksessä esitetyin määräyksin.

JOS VÄHÄINEN POIKKEAMINEN:

Rakennusvaliokunta päättää rakentamislain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten perusteella myöntää haetun rakentamisluvan ja vähäisen poikkeamisen rakentamiselle laissa määrätyistä rajoituksista sekä vahvistaa esitetyt suunnitelmat noudatettaviksi lupapäätöksessä esitetyin määräyksin.

JOS ALOITTAMISOIKEUS JA VÄHÄINEN POIKKEAMINEN:

Rakennusvaliokunta päättää rakentamislain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten perusteella myöntää haetun rakentamisluvan, aloittamisoikeuden sekä

Päätös

Päätöksen perustelut

vähäisen poikkeamisen rakentamiselle laissa määrätyistä rajoituksista sekä vahvistaa esitetyt suunnitelmat noudatettaviksi lupapäätöksessä esitetyn määräyksen.

Hanke poikkeaa asemakaavasta seuraavasti:

Kaavassa on sallittu autosuojan rakentaminen. Autosuoja on esitetty rakennettavaksi asuinrakennuksen yhteyteen.

Esitetyn suunnitelman mukaisesti vapaata tontin pinta-alaa jää enemmän mm. istutettavaksi ja se on aiempien hyväksyttyjen käytäntöjen mukainen.

Esitetty erityinen syy poikkeamalle on hyväksyttävissä.

Kyseiset poikkeama on vähäinen (RakL59 §) ja rakennusvaliokunnan myönnettävissä. Poikkeama ei ole vastoin rakentamislain pykälää 57.

Hakija on esittänyt aloitusluvan hakemisen perusteluiksi saada työt ennen talvea siihen vaiheeseen ettei sääolosuhteet aiheuta haittaa rakentamiselle.

Naapurikuulemiset on suoritettu viran toimesta.

Yhden naapurin kuuleminen jäi epähuomiossa kuulematta muiden kuulemiskirjeiden lähetyksen yhteydessä. Kyseinen naapurikuuleminen saatiin hoidettua kuitenkin jälkikäteen sähköpostitse.

Naapuri on esittänyt huomautuksen kosken tieturvallisuutta, räjäytyksiä ja louhintaa ja istutuksia sekä suojellun ympäristön huomioimisesta rakentamisen yhteydessä. Naapuri on esittänyt, että pensasaita ei ole asemakaavan mukainen (asemakaava kieltää tonttien aitaamisen).

Suunnittelija on antanut vastineensa naapurin huomautukseen ja päivittänyt asemapiirustusta pensasaidan osalta.

Naapurihuomautus ja suunnittelijan vastine huomautukseen luvan liitemateriaalina.

Naapurihuomautuksessa esitetyt asiat otetaan esille rakennushankkeen käynnistyttyä aloituskokouksessa.

Huomautuksen lähettäneelle on lähetetty suunnitelmat sovitusti. Naapurin huomautukset on otettu huomioon lupakäsittelyssä.

Kaupunkikuvatoimikunta on lausunut hankkeesta seuraavaa:

Hanke on muuttunut edellisestä käsittelystä huomattavasti edulliseen suuntaan.

Kaupunkikuvatoimikunta puoltaa hanketta esitetyn mukaisesti.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseota on kuultu kahteen otteeseen ensimmäinen lausunto oli kielteinen ja suunnittelija muutti suunnitelmia lausunnon mukaisesti. Keski-Uudenmaan maakuntamuseo on toisessa lausunnossaan huomauttanut hankkeesta mm. seuraavaa: Rakennus on sijoitettu tontille siten, että sen pääjulkisivu on kohti Magnus Hagelstamintietä. Aikaisempi rakennus sijaitsi tontilla kulmittain tietä kohti, jolloin rakennukset muodostavat luontevan tien mukaisen kaaren. Uudisrakennus tulee sijoittaa tontilla siten, ettei rakennusten sijoittelun rytmi kärsi ja että se noudattelee alkuperäistä suunnitelmaa.

Ympäristössä on pääasiassa matalia tiilisiä tai rapattuja omakotitaloja, jotka on rakennettu maastoa mukaillen. Osa taloista on rakennettu rinteeseen jolloin niissä on osittain kaksi kerrosta. Kohteena oleva tontti sijoittuu tien korkeimpaan kohtaan.

Suunniteltu uudisrakennus nousee muita omakotitaloja hieman korkeammalle.

Väriyksen ja julkisivun materiaaleihin tulee kiinnittää erityistä huomiota, ettei rakennus nouse liian hallitsevana ympäristöstä. Uudisrakennuksen tulee mukailla maaston muotoja eikä kalliota tule louhia. Museo ei puolla uima-altaan rakentamista, koska se vaatii maaston muokkausta, jota on vaalittu Risto Kaurian suunnitelmissa. Tontilla tulee välttää pengerryksiä ja tarpeetonta maanmuokkausta. Puustoa ja kasvillisuutta tulee säilyttää osana arvokasta miljöökokonaisuutta.

Museo haluaa myös edelleen korostaa, että uudisrakennuksen suunnittelu alueelle, joka on inventoinnissa arvotettu Kauniaisten korkeatasoisimmaksi modernin arkkitehtuurin kokonaisuudeksi, on erittäin vaativa tehtävä.

Väriyksen osalta tulee järjestää mallikatselmus, johon museon edustaja osallistuu.

Kuntatekniikka on lausunut seuraavaa:

Kuntatekniikka edellyttää imeytyksen rakentamista mutta hyväksyy ylivuotovesien ohjaamisen puistoalueelle.

Kaavoittaja on lausunnossaan puoltanut hanketta esitetyn mukaisesti eikä ole nähnyt estettä uima-altaan rakentamiselle.

Lausunnot on otettu huomioon päätöksenteossa.

Sovelletut oikeusohjeet

Rak.L:

Kerrosala 9§

Rakentamislupa 42§

Rakentamisluvan myöntäminen 43§

Sijoittamisen edellytykset asemakaava-alueella 44§

Poikkeamislupa 57§

Lupa vähäiseen poikkeamiseen rakentamisluvan yhteydessä 59§

Lupamääräykset 76§

Aloittamisoikeus 78 §

Vaaditut työnjohtajat

Vastaava työnjohtaja

Vesi- ja viemäryönjohtaja

Ilmanvaihtotyönjohtaja

Vaaditut katselmukset

Aloituskokous

Rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitseminen

Rakennekatselmus, kun kantavat rakenteet on tehty

Käyttöönnottokatselmus (osittainen loppukatselmus)

Loppukatselmus

Sijaintikatselmus

Vaaditut erityissuunnitelmat

Kosteudenhallintaselvitys

Salaojasuunnitelma

Vesi- ja viemärisuunnitelma

Julkisivujen värityssuunnitelma

Pintatasaussuunnitelma

Pohjatutkimus

Hulevesisuunnitelma

Rakennesuunnitelmat

Ilmanvaihtosuunnitelma

Työmaan kosteudenhallintasuunnitelma

Piha- ja istutussuunnitelma

Selvitys rakennuksen ääniympäristöstä

Tulisija- ja hormisuunnitelma

Energiaselvitys

Kosteudenhallintasuunnitelma

Pohjarakennesuunnitelma

Työmaasuunnitelma

Lupaehto

Mikäli rakennustyötä ei ole aloitettu kolmessa (3) vuodessa ja saatettu loppuun viidessä (5) vuodessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta, raukeaa nyt myönnetty lupa ellei sille ole myönnetty jatkoaikaa perustelluista syistä.

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava RakL 91 §:n mukaisesti siitä, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä myönnetyn luvan mukaisesti. Hänellä tulee olla hankkeen vaativuus huomioiden riittävät edellytykset sen toteuttamiseen sekä käytettävissään pätevä henkilöstö.

Luvan saajan on noudatettava viranomaisen hyväksymiä pääpiirustuksia.

Noudatettava lausunnoissa mainittuja ehtoja ja määräyksiä.

Rakennustyön aikana vastaavan työnjohtajan / kvv- ja iv-työnjohtajan on pidettävä RakL 118§:n mukaista tarkastusasiakirjaa. Sen yhteenvedo tulee luovuttaa loppukatselmuksessa rakennusvalvonnalle.

Käsittelijä
Päätätjä

Johtava rakennustarkastaja Sirkka Lamberg
Rakennusvaliokunta Rakennusvaliokunta
Kauniaisten rakennusvalvonta

Päätöspäivämäärä
Päätöksen kuulutuspäivä
Muutosta haettava
Päätös lainvoimainen
Päätöksen voimassaolo

26.8.2026
1.9.2026
viimeistään 8.10.2026
9.10.2026
Rakennustyöt on aloitettava viimeistään 9.10.2029 ja saatettava loppuun 9.10.2034 mennessä. Lupa raukeaa, mikäli voimassaoloaikaa ei erityisestä syystä pidennetä.

Muutoksenhakuohje

VALITUSOSOITUS

Hallintovalitus rakentamislupaa koskevaan päätökseen

Valitusoikeus rakentamisluvasta asemakaava-alueella ja asemakaava-alueen ulkopuolella sijaitsevaan sellaiseen rakennuspaikkaan kohdistuvasta rakentamisluvasta, johon ei sovelleta suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- 4) kunnalla;
- 5) naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa;
- 6) museoviranomaisella, jos päätös koskee valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävää suojeltua rakennuskohdetta.

Valitusoikeus on lisäksi toimialueellaan sellaisella rekisteröidyllä yhteisöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun edistäminen, jos rakentamislupa koskee rakennusta hankkeessa, johon sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia.

Jos rakentamisluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista, valitusoikeus rakentamisluvasta on myös Lupa- ja valvontavirastolla. (Rakentamislaki 179 §)

Valitusoikeus rakentamisluvasta, johon sovelletaan suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke voi huomattavasti vaikuttaa;
- 4) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- 5) kunnalla;
- 6) naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa;
- 7) muulla viranomaisella toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Valitusoikeus on lisäksi toimialueellaan sellaisella rekisteröidyllä yhteisöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun edistäminen, jos rakentamislupa koskee rakennusta hankkeessa, johon sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia. (Rakentamislaki 180 §).

Valitusviranomainen

Valitus tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Viranomainen, jolle kunnallisvalitus tehdään, ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus

Radanrakentajantie 5

00520 HELSINKI

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Kirjaamo Puh. 029 56 42069

Faksi: 029 56 42079

Kirjaamon aukioloaika: klo 8.00–16.15

Hallintovalitusaika ja sen alkaminen

Hallintovalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Paperinen valituskirjelmä on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkisen kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti ja ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelua käyttäen. Myös muu sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös),
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset),
- 3) vaatimusten perustelut,
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus sekä yhteystiedot. Myös kotikunta on hyvä ilmoittaa. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallintotuomioistuimen sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Jos valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun, joka on 310 euroa 1.1.2025 alkaen (asetus 1020/2024).